

[Arne Christiansen.]

Jeg skal derfor anbefale at stemme imod dette ændringsforslag.

Jeg finder ingen anledning til at kommentere ministerens øvrige ændringsforslag, som venstre kan tiltræde, hvilket også indebærer, at vi kan stemme for den militære straffelov som indstillet af flertallet og altså ikke stemme for det radikale venstres ændringsforslag om ophævelse af den militære straffelovs § 36, der omhandler den, der i krigstid inden for det militære forsvar foretager handlinger, som er egnet til dér at fremkalde modløshed. Slige forsøg på psykologisk krigsførelse i geleddet kan straffes med fængsel i indtil 4 år. Det turde være temmelig inkonsekvent at opretholde et forsvar og så, når det skulle bestå sin prøve, at tillade åndelig sabotage.

Til slut kun dette: spørgsmålet om dødsstraffens berettigelse i den militære straffelov er draget ind i debatten allerede ved førstebehandlingen. Jeg skal i modsætning til den socialdemokratiske ordfører begrænse mig til at henvise til betænkningens ord om, at der en anden gang bliver lejlighed til debat om og stillingtagen til dette alvorlige spørgsmål.

Endelig skal jeg opsummere: venstre anbefaler altså at stemme for forsvarsministerens ændringsforslag til militær straffelov, men at stemme imod de radikales ændringsforslag til § 36 i denne lov. Venstre anbefaler at stemme for ministerens ændringsforslag til militær retsplejelov med undtagelse af ændringsforslaget til § 38, som venstre anbefaler at stemme imod.

På baggrund af, hvad jeg her har sagt, turde det vel næsten være overflødigt at sige, at vi også anbefaler at stemme imod SF's afskaffelsesforslag.

Westergaard Andersen: Hvis en soldat kommer tilbage fra et sønderskudt København til fronten, vil det ikke være fornuftigt af ham at omtale det; han kan risikere fængsling i indtil 4 år. Hvis en soldat kender styrkemålene for de russiske styrker fra f. eks. Institute of Strategic Studies, vil det være fornuftigt af ham ikke at omtale det; han risikerer fængsel i indtil 4 år. Hvis han i fredstid har en politisk overbevisning, der går ud på, at der ikke er synderlige forudsætninger og muligheder for et langvarigt

forsvar af Danmark, vil det i krigstid være klogt at holde den politiske overbevisning tilbage, hvis han er soldat; han risikerer ellers fængsel i indtil 4 år.

Der var et af oldtidens folk, om hvem man sagde, at de lærte de unge at ride og skyde med bue og tale sandhed. I Danmark lærer vi dem at køre bil og affyre ildvåben, men det med sandheden skal man tage med lidt forsigtighed.

Det er bestemmelsen i § 36 i den militære straffelov, der gør disse kommentarer nødvendige. De rimelige hensyn, som også vi forstår forsvaret har krav på i krigstid, anser vi faktisk for dækket ind af § 33, der siger, at den, der forleder til mytteri, overgivelse eller overløben til fjenden eller udbreder oprørske eller fjendtlige opråb i det danske militære forsvar, bliver straffet. Det er konsekvenserne af handlingen, der medfører straffen, ikke selve det, at man gør opmærksom på i øvrigt korrekte forhold.

Alvorligt forekommer det mig også at være, at det vel i nogle situationer kan være problematisk, hvorvidt ulovligheder kan omtales i fred for § 36. Jeg tænker her på f. eks. krigsforbrydelsen ved My Lai, hvor problematikken jo var den, at der var højrestående inden for dette forsvarsapparat, som vidste om denne krigsforbrydelse, men som holdt deres viden tilbage for ikke at skade moralen blandt tropperne; sådan blev det jo i hvert fald fremstillet. Her ønskede altså disse instanser intet at foretage sig, fordi kendskab til forbrydelsen ville virke skadeligt for værnet, ville skabe modløshed. Derfor ville den soldat, der gik til bladene i en sådan situation inden for det danske forsvar, efter min vurdering løbe en risiko for, at også § 36 kunne blive bragt i anvendelse.

I øvrigt har bl. a. My Lai krigsforbrydelsen sat sig spor i det foreliggende forslag til militær straffelov med § 9, der siger, at den, der ved at adlyde en foresats tjenstlige befaling begår en strafbar handling, er straffri, medmindre han vidste, at der ved bealingen tilsigtedes en sådan handling eller dette var umiddelbart indlysende. Men det kan jo i visse tilfælde skabe problemer for den soldat, der samtidig ved, at han efter en anden paragraf bliver straffet, hvis han undlader at udføre en befaling.

Vi har drøftet sagen i udvalget, men har faktisk ikke fundet nogen løsning på det.